

Prof. Em. Freddy Decreus
Opening van de tentoonstelling van Nick Ervinck GNI RI MAY2022
Jakobus, Gent
25 mei 2022

Het vreemde gelaat van het Andere.

Nick Ervinck te gast bij Jakobus, Gent

Sculpturen, vaandels en één reuzengrote blob van jouw hand, Nick, tentoongesteld hier in Jakobus Cultuurkerk te Gent, een plek waar een eeuwenoude pelgrimstocht naar Compostella een dankbare stopplaats placht te vinden en waar nu de traditionele Westerse mannelijke godsdienst cultuur in het meervoud wenst te ontvangen. Pelgrimeren is zo oud als de mensheid zelve, denk ik dan, en heeft steeds toegelaten dat de mens de rugzak die hem bezwaart even kan uitpakken. Hierbij hoort een uitwaaien vanuit het eigen witte westerse centrum naar een onbekende periferie, duizenden kilometer ver stappen, verlangend om alleen of samen het mysterieuze gelaat van de andere en het Andere te ontdekken.

Met de sculpturen en vaandels waarmee jij thans deze kerk bezoekt, jouw tweede kerk naast het grote K.E.R.K project in Sint-Pieters-Kapelle, is ook een pelgrimstocht gemoeid, niet een zoektocht binnen de regelgeving van één- en hetzelfde godsdienstig systeem, maar een queeste naar antwoorden op de zwarte gaten die ons thans binnen veel vertwijfelde zingevingen overvallen. Hierdoor werd jij een 'pelgrim in de materie', zoals ook Romeo Castellucci dit uitdrukte, een rusteloze zoeker naar wat vandaag centrum en periferie kunnen betekenen in architectuur en sculptuur. De artistieke zwerver in jou is in elk geval gedoemd om veel geestelijk ongemak te ontmoeten in de vorm van de pandemieën die ons overspoelen, smeltend permafrost, afgescheurde gletsjers en uitstervende diersoorten. Zeggen we het maar ronduit, het ontregelende en dus ontregelde karakter dat het antropoceen heeft aangenomen, het eerste tijdperk dat leeft onder de absolute dominantie van de mens, is uitgegroeid tot een extreem bevreemdende dimensie die niet meer te stoppen valt.

Deze tijden zijn transitioneel, begin van het einde, of einde van een vorig begin? Dit zijn tijden die binnen enkele decennia preekstoelen in vele kerken wereldwijd onder water zullen zetten, dit zijn tijden waarin het water anderzijds dan weer ontzettend kostbaar zal worden en waar oorlogen zullen om gevoerd worden. Enkele straten verder, in het Arca theater, speelt op ditzelfde ogenblik de voorstelling *Ferox tempus / Terror at its Best* van Luanda Casella, een nogal angstaanjagend stuk over de ecologische ineenstorting van

de wereld in 2062 en de steeds maar verdergaande reductie van het menselijke in de mens.

Enkele weken geleden vond in deze Sint-Jakobskerk o.l.v. Milo Rau, artistiek leider van NTGent, een manifestatie plaats die opriep ter gelegenheid van de komst van honderden Oekraïense vluchtelingen naar de Gentse regio, tot het hebben van de moed om radicaal anders te gaan denken en leven. 'Question everything' is zijn slogan en bij mijn eigenste Universiteit Gent die hem een eredoctoraat gaf is de slogan al jaren 'Durf denken!'

Met jouw sculpturen die over processen van een fundamentele mutatie spreken, die metamorfosen tussen mens-dier-plant weergeven en volslagen hybride werelden evoceren, heb jij, Nick, een nieuw soort werkelijkheid geschapen die zich niet zo gemakkelijk binnen onze traditionele voorstellingen plaatst. In de zijbeuken hier zijn dynamische stromen energie opengebarsten vanuit de hoogte of diepte, ze spreiden zich in alle richtingen uit en bedreigen elke vastgeroeste statische visie op de dingen. In tegenstelling tot de BOX formaten die we constant in onze Westerse traditie rondom ons zien, zoals ook in deze kerk, in hun onophoudelijke vermenging van vertikalen en horizontalen is de energie die uit jouw BLOBs stroomt chaotisch, speels, eerder rond en volslagen onvoorspelbaar. Vele van jouw sculpturen, op computer getekend, 3D uitgeprint en sterk ambachtelijk uitgevoerd, zijn fluïde van aard, duiken op waar je het niet verwacht, ademen een eigen grandeur en eindeloze poëtische charme uit. Ze lijken op uitvergrote regendruppels, kosmische eieren of rhizomatische uitzwermingen, zeg maar chaos in beweging, organische zwellingen die ergens getuigen van een kosmische energetische basiskracht. Ze herinneren aan de ongeziene vormen die koraal onder water aanneemt, aan drijvende algen en wieren, aan sponsdieren en korstmossen, aan de meest elementaire processen dus waarmee zon en zee ons in leven houden, maar die we stelselmatig aan het vernietigen zijn.

Ergens tussen Gaia, aloude oermoeder van aarde en materie, en Ouranos, kosmische oervader van geest en lucht, ben jij dus bezig een veld van primaire energie te exploreren dat vandaag redenen tot grote bezorgdheid zou moeten opleveren. In de sculpturen die we hier vandaag aantreffen in nissen en op vaandels worden we achtervolgd door die ene kapitale vraag: zijn dit werken van vóór de *Sixth Extinction* of van daarna, zijn dit werken die klimaat- en milieurampen overleefd hebben en nog steeds getuigen van een

Prof. Em. Freddy Decreus

Opening van de tentoonstelling van Nick Ervinck GNI RI MAY2022

Jakobus, Gent

25 mei 2022

onverwoestbare groeikracht die als skin-in-mutation over alles heen is gegroeid? Zijn de kleuren waarin ze verschijnen niet weëg en afgetakeld door genetische manipulatie en radioactieve bestraling, of is het net andersom, zijn deze gemuteerde skins misschien de meest actuele kans op redding die technologie en bioprinting voor ons in petto houden na de apocalyps? Is jouw kunst, Nick, een uitnodiging om onverschrokken in het transhumanisme te stappen en nano-, neuro- en biotechnologie in de cyborg-mens te installeren, zoals vele van jouw cyborg warriors het reeds visualiseren, of betekenen jouw werken eerder een waarschuwing hiervoor?

Als kunstenaar laat je ons afdalen en vallen in de konijnenpijp van *Alice in Wonderland* waar alles er anders uitziet en je van de ene verwondering in de andere valt. Tegenover de klassieke Jakobus in zijn klassieke nis en BOX structuur, exponent van witte mythologie en witte legende, staat thans één van de vele NOITERIS sculpturen, *alien creatures* die drijven op de kracht van permanente transformatie, en dus oproepen om bloot te leggen wat het onderbewuste uit onze cultuur zo lang en zo graag toegedekt hield. Wat werd toegedekt onder het mom van één godsdienst, één seksualiteit, één soort geneeskunde, één soort filosofie explodeert vandaag onder onze ogen in honderd soorten belevingen op elk niveau. Verrijking of verarming? Wat is existentieel makkelijker, het leven in een BOX of in een BLOB, in de rigide wereld van Apollo en van elke Westerse boekengodsdienst of in de chaotische vrijheid van Dionysos die wereldwijd lichaam, lust en liefde en geest wil bevrijden?

Is dit ook niet de centrale vraag die de grootste BLOB stelt ooit door jou gemaakt, Nick, de sculptuur NOITANGEAL die aan het achterportaal ligt, een beeld dat niet kon opgehangen worden in het midden van deze ruimte, maar dat ook liggend voor de nodige raadsels zorgt. Ik weet wel dat jij steeds titels geeft aan jouw werken die nooit op voorhand in Google mogen voorkomen, ook dat ze meestal een anagrammatisch spel met letters en lettergrepen spelen. Vandaag beginnen veel werken die hier worden tentoongesteld met de letters NOIT-, en toch kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat NOITANGEAL ergens ook op de ENGEL (ANGEAL) van de NACHT (NOIT) wijst. Is deze sculptuur te vergelijken met de ANGELUS NOVUS van Paul Klee uit 1920, vraag ik mij af, een tekening van een verschrikte engel die neerkijkt op zich

opeenstapelend puin en herinnert aan de moeilijke transitie die het Westen doormaakte vlak na Wereldoorlog I.

Is jouw NOITANGEAL ook een symbool van verschrikking, getuige van vreselijke tijden, van gemuteerde mensen, dieren en planten die fragmentarisch in elkaar zijn blijven vasthaken, enkel bedekt door een laagje verse huid of pels? Is dit een gevallen engel of niet, moet ik haar in utopische of dystopische zin lezen? Is dit beeld een symbool van de heropgestane Aarde, Gaia, die thans voor haar waardigheid en voortbestaan vecht, een symbool voor een primitieve en onverwoestbare vruchtbaarheid die reeds de Venus van Willendorf kenmerkte en die Franse filosofen als Bruno Latour en Michel Serres weer in eer willen herstellen?

Of is deze sculptuur een gemuteerde vorm van de oeroude schelp van Aphrodite en komt ze vandaag haar plaats opeisen van een niet klein te krijgen en zich dus vernieuwende vrouwelijkheid in patriarchale burchten? Is het daarom dat de stemmen van Justine en Trui, iconische stemmen van TsarB die hier enkele weken geleden met al hun kracht en schoonheid dezelfde ruimtes vulden, zo bevrijdend overkwamen? Herinnert jouw sculptuur, Nick, niet aan de aloude kracht van de barendende moederschoot die binnenin een unieke parel bevat, het ongebooren leven, zelfs al ziet deze BLOB er vandaag heel erg togetakeld uit? Maken we hier vandaag de ontmoeting mee van twee soorten schelpen, de schelp van Venus zoals ons die in haar kunsthistorische vorm voor de geest staat op het schilderij van Sandro Botticelli, *De Geboorte van Venus* (1483), en de Sint-Jakobsschelp waarop de legende van de apostel Jakobus doelt? Betekenisvolle ontmoeting tussen een vrouwelijk en mannelijke cultureel symbool in een ruimte die geleidelijk van bestemming verandert?

Of doet deze grote BLOB ons eerder denken aan walvis of dolfijn die met tonen buiten het menselijk gehoor op enigmatische wijze met elkaar communiceren en ons dus verwijzen naar onbekende morfo-energetische velden en nieuwe mogelijkheden om elkaar te ontmoeten?

Houdt geheel de verbeelding die jij opstart, Nick, dan ook geen oproep in tot het vormgeven van een nieuwe manier van denken en voelen, van een nieuwe mythe van verbondenheid die boven traditionele godsdiensten, esthetica's en filosofieën uitstijgt, de roest uit hun BOX denken schudt en nieuwe kosmische

Prof. Em. Freddy Decreus

Opening van de tentoonstelling van Nick Ervinck GNI RI MAY2022

Jakobus, Gent

25 mei 2022

pistes in het leven roept, halfweg het organische en virtuele, op zoek naar nieuwe en nog onbesmette symbolen?

Jouw werken staan open voor elke vorm van interpretatie, Nick, ze maken het kind in mij wakker, een kind dat mag spelen met betekenissen, emoties en kleuren, de kunstgeschiedenis dooreen mag schudden en daar iets nieuws mag mee knutselen. Je laat ons vrij in onze zoektocht naar de mysteries van het gele ei en de perfect geel geparelde kleine BLOB die in de buik van deze gemuteerde schelp kan huizen, wij die tegelijk werkzaam blijven in de aloude werkplaatsen van de alchemisten en de meest recente laboratoria van de transhumanisten.

Heel veel dank voor dit alles, Nick! Blijf mij plagen, blijf mij uitdagen en verbazen, blijf kunstenaar en filosoof tegelijk, want meer dan ooit hebben we de geesteskracht van beiden nodig.